

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2014

Bakel Auerschootseweg

Nader onderzoek vleermuizen en huismus

J. van Suijlekom, 17 oktober 2014

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In samenwerking met Wintraecken advies heeft Buro Maerlant een nader onderzoek naar vleermuizen en de huismus uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkelingen in het plangebied Auerschootseweg te Bakel (figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is het voornemen het plangebied te ontwikkelen voor nieuwbouw. Voor dit doel wordt de bebouwing gesloopt. De bebouwing is tijdens een eerder uitgevoerd onderzoek (Buro Maerlant, rapportage Ffwet, 15 april 2014) beoordeeld als toegankelijk en geschikt voor vleermuizen en de huismus.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood).
Ondergrond: Google.

Op basis van deze quickscan is aanbevolen nader gericht onderzoek uit te voeren naar vleermuizen en de huismus. Gezamenlijk met de eerder uitgevoerde quickscan geeft onderhavig rapport een compleet beeld van aanwezige natuurwaarden.

1.2 Methode / doel

Vleermuizen

Het plangebied en de ruime omgeving is in de periode juni t/m september 2014 conform het protocol vleermuizen van de Gegevensautoriteit Natuur onderzocht. De te verwachten soorten betroffen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en eventueel laatvlieger. In het voorjaar is gericht onderzoek gedaan naar kraamverblijven en zomerverblijven. Hiervoor is een avondbezoek en een hele nacht (avond + aansluitende ochtend) uitgevoerd. Het onderzoek in het najaar was gericht op baltsende mannetjes. Eventueel aanwezige paarverblijven / paarterritoria en winterverblijven zijn middels twee ronden vastgesteld, waarbij ruim na zons-
ondergang tot rond middernacht (tabel 1) op verschillende plekken werd gepost.

datum	tijdstip / soort	tempe- ratuur	bewolking / neerslag	wind (Bft)
14-04-2014	ochtend (huismus)	7 °C	half bewolkt, droog	2
07-05-2014	ochtend (huismus)	11 °C	bewolkt, droog	nihil
20-05-2014	avond (vleermuizen)	19 °C	half bewolkt, droog	1- ni- hil
26-06-2014 / 27-06-2014	avond en ochtend (vleermuizen)	13 °C	licht bewolkt, droog	1
28-08-2014	nacht (vleermuizen)	15 °C	half bewolkt, droog	nihil
16-09-2014	nacht (vleermuizen)	11 °C	licht bewolkt, droog	1-2

Tabel 1
Data en weersomstandigheden veldbezoeken

Tijdens alle bezoeken is ook de ruimere omgeving onderzocht op foeragerende dieren en vliegroutes. Met behulp van een detector (Pettersson D240x) met een heterodyne functie en time expansion, waarbij opnamen kunnen worden gemaakt en digitaal worden opgeslagen in WAV-formaat (Roland Edirol), zijn vleermuizen aan de hand van de echolocatiegeluiden op naam gebracht en gelokaliseerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door J. van Suijlekom en B. Backx.

Huismus

Middels twee gerichte ochtenbezoeken, vanaf een uur na zonsopkomst, is op strategische plekken gepost op tjilpende mannetjes.

2 Resultaten van het veldonderzoek

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek werden drie soorten vleermuizen waargenomen: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

Bezoek 1 (voorjaar)

Tijdens het eerste bezoek in het voorjaar werd vanaf circa 10 minuten ná zonsondergang boven de weg en beplantingen ten oosten van het plangebied een passerende gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Vanaf circa 30 minuten na zonsondergang foerageerde een tweetal gewone dwergvleermuizen nabij de bomen in het zuidelijke deel van het plangebied. Verblijfplaatsen zijn niet vastgesteld.

Bezoek 2 (voorjaar avond en ochtend)

Tijdens het tweede bezoek vleermuizen werd even na zonsondergang een drietal foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen nabij de bebouwing en de bomen in het plangebied. De dieren kwamen vanuit het westen aanvliegen en foerageerden enige tijd in de omgeving. Twee laatvliegers passeerden de bomen in het zuiden van het plangebied. Daarnaast is een gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. In de ochtend is één invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen, die invloog onder de westelijke nok van het dak. Er is een zomerverblijf aangetroffen, afgaand op de waarnemingen betreft het een zomerverblijfplaats van minimaal één dier, tot mogelijk vijf dieren.

N.b.: Na uitvoer van bezoek 2 zijn in de 2e week van juli vier vleermuiskasten middel groot formaat in het plangebied aan de gevel van het te behouden bedrijfspand opgehangen. Dit om de aangetroffen vleermuizen in een zo vroeg mogelijk stadium aan de vervangende verblijfplaatsen te laten wennen.

Bezoek 3 (najaar)

Tijdens het bezoek in augustus werd direct vanaf aanvang een baltsend mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen boven de Auerschootseweg ten westen van het plangebied. Het dier volgde, al roepend, een vrij vaste route rond de kronen van de aanwezige eiken in noordelijke en zuidelijke richting. Binding met het plangebied is niet vastgesteld. Naast dit baltsend mannetje, werd een tweede baltsend dier ten noorden van het plangebied / het bedrijfsterrein aangetroffen boven een plantsoen en woningen aan de Beekakker. Het dier had een kleine actieradius en was gedurende het onderzoek continu aanwezig. Naast de twee baltstende dieren werd een foeragerende gewone grootoorvleermuis ten noorden van het plangebied waargenomen. In het plangebied zelf zijn geen vleermuizen aangetroffen.

Bezoek 4 (najaar)

Net als bij het voorafgaande najaarsbezoek werd vanaf aanvang van het veldbezoek een baltstend mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen ten westen van het plangebied en aan de Beekakker ten noorden van het plangebied. Beide dieren hadden een aanmerkelijk grotere actieradius, waarbij groenelementen in balts werden gevolgd. Binding met het

plangebied was niet aanwezig. Naast de baltsende mannetjes, werden enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, allen nabij de bomen aan de Auerschootseweg en de Beekakker. In het plangebied zelf werden geen vleermuizen waargenomen.

Huismus

Tijdens de bezoeken zijn geen huismussen in het plangebied en de nabije omgeving aangetroffen. Op circa 300 meter ten noordwesten van het plangebied, aan de Nieuwe Uitleg, werden enkele tjlpende mannetjes aangetroffen vanuit een dakgoot en op het dak van een woning. Het plangebied en de nabije omgeving maakt geen onderdeel uit van het functionele leefgebied. Binding met het plangebied (om te foerageren bijvoorbeeld) was ook niet aanwezig.

3 Conclusies

Vleermuizen

In het plangebied is een zomerverblijfplaats vastgesteld van gewone dwergvleermuis. Het betreft een verblijfplaats van één tot maximaal vijf dieren. Alle vleermuizen zijn beschermd ook individuen. Het betreft echter een beschermde, doch niet op populatieniveau essentiële functie. Door de sloop middels af te stemmen op het aanwezige individu / de aanwezige dieren, worden negatieve effecten voorkomen. Reeds in juli 2014 zijn vervangende vleermuiskasten in het plangebied geplaatst. Door onderhavige maatregelen te treffen tijdens de sloop en in de nieuwe situatie, worden negatieve effecten voorkomen en blijven functies behouden, zodat géén sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet.

Randvoorwaarden sloop en in de nieuwe situatie

Onderstaande aanpak dient schriftelijk te worden vastgelegd door de betrokken ecooloog, zodat gemaakte afspraken en zorgvuldig handelen kunnen worden aangetoond. Bij sloop ná 15 maart dient men conform het advies uit de quickscan tijdig maatregelen te treffen om te voorkomen dat broedende vogels worden verstoord.

- 1) Sloop dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog.
- 2) Vóórdat wordt gesloopt is de bebouwing in samenspraak met een ter zake deskundige op een vleermuisvriendelijke wijze vrij gemaakt van vleermuizen en ongeschikt gemaakt als verblijfplaats:
 - » Het vleermuisvrij maken dient buiten de winterrust plaats te vinden: tussen 15 maart en 15 november. Nachtelijke temperaturen bedragen minimaal 8 °C;
 - » Sloop is de winter is dus mogelijk als het gebouw tijdig vleermuisvrij is gemaakt;
 - » Voorafgaand aan het ongeschikt maken, controleerd de betrokken ecooloog of op dat moment vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn (detector, vanaf zonsondergang);
 - » Indien vleermuizen aanwezig zijn, worden alle gevels van het gebouw voor één nacht fel aanschijnend verlicht. Vleermuizen zullen het gebouw niet meer ingaan.
 - » De ochtend daarop worden pannen verwijderd, kozijnen verwijderd en betimmeringen open gemaakt. In samenspraak met de betrokken ecooloog wordt de werkwijze afgestemd op eventueel aanwezige vleermuizen;
 - » De betrokken ecooloog controleerd de werkzaamheden en geeft het gebouw vrij voor sloop.
 - » De omgeving van de vleermuiskasten blijft tijdens de werkzaamheden vrij van verlichting en obstakels.
- 3) In de nieuwe situatie wordt in samenspraak met de ecooloog een duurzaam alternatief geboden. Gevelbetimmeringen kunnen bij voorbeeld heel geschikt gemaakt worden voor vleermuizen.

Huismus

In het plangebied zijn géén nesten aangetroffen van de huismus. Inzake de huismus zijn geheel geen effecten te verwachten.

Advies uit de quickscan

Het advies inzake algemene broedvogels en soorten algemeen uit de quickscan blijft van kracht (citaat):

Vogels

Het is nooit uitgesloten, dat broedende vogels aanwezig zijn in struiken en bomen en in de nabijheid van de te slopen bebouwing. Daarom wordt aanbevolen eventuele kap- en snoeiwerkzaamheden, maar ook sloop bij voorkeur buiten het broedseizoen uit te voeren. Dit is voor de meeste vogelsoorten de periode maart tot augustus. Alle broedgevallen / in gebruik zijnde nesten (ook later of vroeger) genieten bescherming. Werkzaamheden in het broedseizoen zijn mogelijk indien zones waar de ingrepen plaatsvinden (binnen een straal van 25 meter) gegarandeerd vrij zijn van broedende vogels. Dit wordt bij voorkeur vastgesteld door een ter zake deskundige (ecoloog). Indien men vóór aanvang van het broedseizoen start en bomen / beplantingen al reeds zijn verwijderd zullen de meeste vogels het plangebied mijden.

Overige soorten

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Bakel Auerschootseweg

Notitie vleermuizen en huismus